

209242

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

జనవరి 1918 నం. ఆక్టోబరు నెల 26 వ తేది శనివారము

NO. 171

సంపుటము. ౫

కాళియమ్మ నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ బహుళ సపతి ౭.

నంచిక గది

మోహనీ శైలము:— శ్రీపురుషులు వాసుదేవ మోక్ష మైనది. మెదడుకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు రావలయును. వెండ్రుకలు నునపుడేరును. నువ్వునగలిగియుండును. 0-12-0

కాళియమ్మ:— ఇది శ్రీ శక్తి యొక్క పాతనము. సంకల్పముచేత సంస్కారమునకు మార్గ మందుబాటబడినది. అందరు జాతిపితరులయును తెలి 0-12-0 పోస్టేజి కలదు. అంధ్రప్రదేశ్ కాకత్యులయందు, కే. బి.ఎస్. కె.టి.సి.డి, మదరాసు.

G. W. M. Reynold's Novels Big Type Editions.

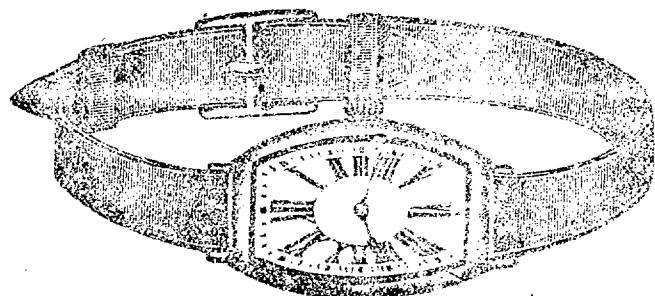
- 1 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete. 0 10
2 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols. 5 0
3 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols. 2 0
4 Loves of the Harem in 4 Vols. 3 0
5 Canonbury House in or The (Queen's Prophecy) 3 Vols. 2 4
6 The Mysteries of Old London in 3 Vols. 2 4
7 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols. 3 0
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols. 1 12
9 Faust—A Romance in 2 Vols. 1 8
10 Soldier's Wife in 2 Vols. 1 4
11 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols. 1 0
12 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols. 3 0
13 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols. 1 0
14 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols. 1 0

SUPERIOR WATCH CO.

536 Post Box 167 (A) Madras. E.

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను!

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే!

ఎలక్ట్రా వాచీలు

క్షణక్షణ తేజాశక్తి పని చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ సమయందు యుంచినను సరిఅయిన గంటలను తెలుపును. భూసైన్యములకును, వావికాదళమునకు,

(1049)

వ్యాయామక్రిడాపరులకును అనుకూలించును.

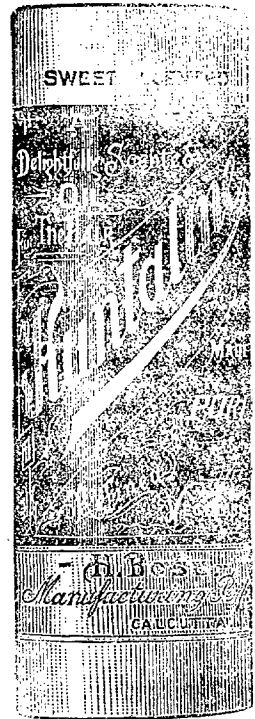
గడియారములు పెక్కురకములు భూ నద్ద గలవు. సమ్మతమైనవి. చాల స్వల్పధరలు. సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరిమైనకాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయ చేయుగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమునకు పయోగించు గడియారములు కలవు.

అందఱివద్దను దొరకగలవు.

ఏజెంటు:— జి. ఇ. సంపత్తు శెట్టి అండుకో, ఎన్.ఎస్.ఎస్. మదరాసు.

కుంతలైక్ వాసనలైలము.

(1299)

కుంతలైక్ వాసనలైలము గురించి ముఖ్య సిద్ధ పుంపులను దాక్తరు సర్ రవీంద్రుడు మున్న గ వారంకొక పోగడినబాబులను మీరు చూచినచో వాటిట్లు వ్రాసినందులకు మీరు ఆశ్చర్యమును తిన్నబొందుదురు. వెంట్రుక ఫ్రాగ్రాన్సులను బలపరచి తిరుగ మొలక తెత్తించును. ఎప్పుడును నిండు జుట్టుకలిగి సంతోషముగ నుండగలరు. కుంతలైక్ మీరు వేసిన ఇట్టిమేళను ఇతరులకు చెప్పకుండగ మీరు ఉండదగునా? మీ కుంతలైక్ ను నూనెను చెడు మాసములనుండి వాడుచున్నారము. మా బంధువులలో నొకరు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు రాలిపోవుటచే వ్యధపడుచున్నవారు. ఒక నెల కుంతలైక్ ను వాడిన వెంటనే జుట్టు మరల పూరిగ వెలిగినది. జించి నూనెను గూడ కలది. వాసన రానికొనినపిదప కూడ పోవాలదు. వదరాసు రాజధాని స్కూలు కాజుకోర్టు ధాన్ శ్యామాధికారి (చివు ఇట్టి) సి. కృష్ణా (కన్యభర్త) వారు జటు లాగా కట్టు వ్రాసియున్నారు:

నేను మీ లెలనూనెను పరిశోధనమును వాడియుంటిని ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇవి చాల ప్రశంసలైనవని నొక్కి చెప్పగలను. మదరాసు ఎగ్జిజివ్ కార్యదర్శి డి. వి. హనుమంతరావుగారిట్లు వ్రాసిరి:— ఇట్టి పరిశోధనములు భారతీయులచే ఉదాహరణయగుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి ఉత్సాహము తెల్లపరుచుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.

నలు ఏజెన్సీ మెరుకులు మున్నగువాటిని కోరువారు, మదరాసు, తంబుశెట్టి వీధిలో నున్న మా సోల ఏజెంటులు కే. ఎన్. వి. అయ్యరు అండు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును. H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ ఆశుర్య గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగ దృష్టి, హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్ర శాస్త్రము, భూతైవ్యము, యద్యోగములు, అమెరికావారి చిట్ట శక్తి తమాషా. వివిధ విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక యనుష్ఠాని నూలు ముత్యములు, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో నూదియగుట, కరీరము లేని కలకాయచేత మాట లాడించుట, భూమిపై నుంచు ఎత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పటం మొదలగు వివిధములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యున్నతముగా మేజర్ జేయంగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీనివల 4 రూపాయి పి. ఆర్. జవాహర్ నామము, హంగోల నుంటూరు తల్లా)

మేలైన మల్లులో వేసిన 1241

- మధుర బుట్టాచీర; చాయకు గ్యారంటీ.
చీర 1. కొనువారికి ఎలక్ట్రిక్ ఉంగరము ఇవ్వము.
చీర మూన 18, వెజెల్సు 24. చీర 1-కి క్రయం రూ. 4-8-0
బందరు దనుకొడి చీర 1-కి 4-8-0
నైకమాక్ బాలామణి మామిడికాయ చీర 1-కి 4-8-0
హోంయూలు పచ్చగిరకండవాళించీర (18మూరలు) 1-8-8-0
హోమయూలు సాదా చీర 1-కి ,, రూ. 10-0-0
తెంకుశూరు పట్టుముంసి (మూడు మూరలు) 6-0-0
వారాయణవరం పట్టుకొంగు చీర 6-0-0
కలకత్తా కాఫీలరు 8-0-0
డబ్బు. ఆర్. బ్రంప్ అండుకో, 24, బందరుపేట, మదరాసు.

అమృతంజనము

శరీరబలము మూర్ఛము.
చర్మవ్యాధిలక్షణములు తొలగించు
వాతముపు పోట్ల పోగొట్టును.
మహాబలగలిగి యుండును
ప్రశంసించు నుండదగినది.
విదేశములలో కూడ దీనిని వాడుచున్నారు
109, ఫోరెస్టర్ ఫోర్ట్ర, బొంబాయి, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు

Electruss (A. P. DEPTT) Sol Agency for thi East, Batala (Punjab) India.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము.

సెనేటుసభ.

నిన్నటినాడు సాయంత్రము 4-30 గంటలకు సెనేటు సభను ప్రారంభించి సెనేటు సభసభాపతి సి.వి.కేశవరావుచే నామోదించబడిన కొన్ని తీర్మానములను మరియు వారిచే పరిష్కరింపబడిన విశ్వవిద్యాలయపు చట్టములను, నిబంధనలను ఒక్కొక్క ప్రక్కననునే సరిచూచి ఆంగీకరించిరి:—

19వది సభ్యులు సభకునిచ్చేసిరి. వైస్చాన్సలరుగ జెప్తున్నట్లుగాను అధ్యక్షత వహించిరి.

విద్యార్థి వేతనము.

44వ నిబంధనము క్రింద ప్రభుత్వమువారి యనుభూతితో యింగ్లండునందు చదువుకొనుటకై విద్యార్థి వేతనము గ్రాంటు చేయబడిన ఎన్. రామకృష్ణము ఎఫ్. ఆర్. ఎస్. గారికి, 1918-19 సం॥ సెనేటు సభసభాపతి ఆంగీకరింపబడిన బడ్జెటు నందు యీ వ్యయముకై ఎట్టి ఏర్పాటును లేకపోయినను, విద్యార్థి వేతనము మరియు సంవత్సరము వారు పొందుచు యుండుననియు, అందులకు గాను 8375 రూ॥ మును వాటని యందునుగల ఆసాముగ సాంబాస్వామియల తక్కువండి (Vacation Lectures account) క్లుప్తపరచుట కనుమతి యియ్యవలయు నని జెప్పుచున్నది. అప్పుడు సి. సి. రామస్వామియ్యగారిచే నామోదించబడి సభ దానిచే సంగీకరింపబడినది.

మాతనసభ్యులు.

45 వామనసభ్యులు కె. సి. ఎస్. వి. ఎస్. ఆర్. ఎస్. జి. స్టాన్ ఎమ్. ఎ. ఎల్. జి. ఎస్. యి. రంగారావు ఎమ్. ఎ. ఎల్. జి. గారులు అర్హులైనందున వారిని ఎన్. లక్ష్మయ్యకొ. బి. ఎ. ఎమ్. బి. సి. ఎమ్. గారు వైద్య కాస్త్రమునందును ఆర్థిరీకెల్లానా నియమించ బడవలయునని రెనెండు. ఎన్. బెన్నెటముగారిచే నుపపాదించబడి లిటిలో పోషుగారిచే నామోదించబడి సభవారిచే ఆంగీకరింపబడినది.

హాజరు జట్టి అవసరము లేదు.

పిమ్మట వెళ్ళుచుండి యింటర్మీడియటు విద్యార్థులను విద్యార్థి, శిరోమణి పరిశీలకు చదువు విద్యార్థులను హాజరు జట్టి (అట్రెండెన్స్ సర్టిఫికేట్లు) అవసరములేకుండ పరిశీలకు హాజరుజట్టియెరుగవలయునని కె. రామబిమిన నగారు ప్రతిపాదించిరి. జి. వి. సెనేటుగారిచే నామోదించబడి సభవారిచే సంగీకరింపబడిరి.

పరిశీలనమున తేదికిమాన్యువరులు

బి. ఎ. పరిశీ. 1919 సం॥ ఏప్రిలునెల 7-న తేది సోమ వారమునాడును, బి. ఎ. (పార్టు 1) బి. ఎ. (ఆనర్సు) ప్రిలిమి పరి. పరిశీ. 1919 సం॥ ఏప్రిలునెల 8-న తేది గురువారమునాడును, బి. ఎ. (ఆనర్సు) కడపట పరిశీ. 1919 సం॥ మార్చి నెల 24-న తేది సోమవారమునాడును, ఎఫ్. ఏ. బి. వి. డిగ్రీ పరిశీ. 1919 సం॥ మార్చి 24-న తేది సోమవారమునాడును, జరుపుటకు సభవారిచే తీర్మానింపబడినది.

విద్యార్థి శిరోమణి పరిశీలన

విద్యార్థి శిరోమణి పరిశీలన గురించిన నిబంధనల యందు గావించిన వెళ్ళుమాన్యు ఎస్. కృష్ణస్వామియ్యగారిచే ప్రతిపాదించబడి, కంకటరంగ రావు గారిచే నామోదించబడి సభవారిచే సంగీకరింపబడినది.

“విద్యార్థి శిరోమణి పరిశీలకు హాజరు గోరువారు పరిశీలకులూర్వయి డిజిటరు 10 వ తేదిలోపుగ, తనవంతులను సంప్రకరింపవలయును.” అనువాక్యము విద్యార్థి శిరోమణి పరిశీలకుల సంబంధించిన 26 (ఎ) నిబంధనకు జేర్చవలయునని కె. శ్రీనివాసయ్యగారిచే ప్రతిపాదించబడి, సి. వి. రామస్వామియ్యగారిచే నామోదించబడి సభవారిచే ఆంగీకరింపబడినది.

ఎమ్. ఎ. డిగ్రీపరిశీ.

ఎమ్. ఎ. డిగ్రీనూతన నిబంధనలలో 210 (ఎ) నిబంధన యందు “మాడు సంవత్సరము”కు మారుగా “రెండు సంవత్సరములు” అనుమాటలు జేర్చవలయునని ఇ. ఎమ్. మెక్స్సెలు గారు ప్రతిపాదించి, ఆతెను గారామోదించిరి.

కె. వి. రంగస్వామయ్యగారు. “210 (ఎ) నిబంధన యందు” “ఎడిగ్రీ” అను మాటలకు తరువాత “యావిశ్వ విద్యాలయపు ఇంటర్మీడియటు పరిశీలకులు కృతార్థులైనందు 5 సంవత్సరముల పిదప” అనుమాటలను జేర్చవలయునని నొక సవరణ ప్రతిపాదించిరి. ఆసవరణకు ఆతెనుగారు ప్రతికూలముగ మాట్లాడిరి. సవరణవోలునకు జేయబడి ఒడి పోవడెను.

అసలు తీర్మానము ఆతెనుగారిచే నామోదించబడి యంగీకరింపబడినది.

(ii) “ఇంటర్మీడియటు పరిశీలకులు కృతార్థులయిన తేది నుండి 5 సంవత్సరములయిన పిదప బి. ఎ. పరిశీ. యందు కృతార్థులయినవారు 25 రూ॥ మును రుసుమును చెల్లించి ఎమ్. ఎ. డిగ్రీ పరిశీ. పోవచ్చును.” అనుమాటలను కూడ ఆ నిబంధనాసంకరము జేర్చవలయునని, రెనెండు యి. ఎమ్. మెక్స్సెలుగారు ప్రతిపాదించి లిటిలో పోషుగారిచే నామోదించిరి.

కె. వి. రంగస్వామయ్యగారు “అస్సానము” అను మాట తరువాత. “201 నిబంధనక్రింద బి. ఎ. డిగ్రీకి సిఫార్సు జేయబడిన వారిలో సహా” అనుమాటలు జేర్చవలయునని ఒక సవరణ నుపపాదించి పిమ్మట సభ్యులు కొంతమంది ప్రతి కూలముగ మాట్లాడినందున దాని నుపసంహరించి కొనిరి.

అసలు తీర్మానమే నోటునకు జేయబడి అంగీకరింపబడినది.

(iii) 210 (బి) పూర్వపునిబంధనక్రింద బి. ఎ. (ఆనర్సు) డిగ్రీపరిశీ. కాబులో ఎమ్. ఎ. డిగ్రీకి అర్హులైన స్నాతకులు ఇంటర్మీడియటు పరిశీలకులు కృతార్థులైనందు అయినందు తస్సరము. పిదప, యింత యితర పరిశీ. అవసరములేకయే 25 రూ॥ మును రుసుము చెల్లించి ఎమ్. ఎ. డిగ్రీకి పోవచ్చును అని మెక్స్సెలు గారు రుపపాదించిరి. లిటిలో పోషుగారిచే నామోదించిరి. సభవారిచే సంగీకరించిరి.

కరిమల్లంపట్టణ విశ్వవిద్యాలయపు నిబంధనల పిమ్మట సభవారు విశ్వవిద్యాలయపు పరిమల్లంపట్టణ నిబంధన ప్రకటించిరి ఒక్కొక్క ప్రక్కననునే సరిచూచి ఆంగీకరింప జొచ్చిరి. నేటిదినును మాడవ ప్రక్కన మధ్యపరచుచు నిబంధనల ఆంగీకరించిరి. ఇ తటిలో విద్యార్థుకి డిజిట లారి పోయినందున తిరిగి నేటిదినును మధ్యపర్చుచు 8-30 గంటల వరకు సభ నిలిపివేయబడినది.

డాక్టరు పరిదరాజులుగారి కేసు.

నవంబరు 5 వ తేదికి వాయిదా జేయబడుట.

డాక్టరు పరిదరాజులు నాయకుగారిమీద దొరతనము వారు జేచ్చినకేసు నిన్నటిదినును మధురలో విచారణ కాబడి యుండవలసింది. ప్రస్తుతము డాక్టరుగారి కుటుంబసభ్యులను బట్టి కొంత కాలమువరకు విచారణ ఆపుటల జేయవలయునని డాక్టరుగారి వ్యాయవాది బాధితు ఆర్. ఎస్. నాయుడు గారు జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారిని ప్రార్థించిరి. దొరతనము వారి వ్యాయవాది వాయిదావయమున నేమియు అభ్యంతర మెట్లేదు. మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రార్థన సంగీరించి నవంబరు 5 వ తేదికి వాయిదాజేసిరి.

వాలుమూలు గజెటి.

ప్రతికాధిపతులు అనినెంటుగారిని తుమాపణ కోరుట. బొంబాయి హైకోర్టునందు చాలకాలము శ్వాసయనూర్చుగనుండి ప్రస్తుతము పార్లమెంటునందు సభ్యులుగా నున్న 507 జాను జార్జియనుగారు అనినెంటు గారు హిందూదేశము నందు రాజ్యద్రోహమునకు జేయుచున్నందున మదరాసు గవర్నరుగారు ఆమెను గొప్ప ధవాసమున కంపిరియను, అనినెంటు గారు తన నిర్బంధమును రద్దుజేయగోరుచు హైకోర్టునందు దరఖాస్తు జేట్టకొనగా, శ్వాసయనూర్చు దానిని నిరాకరించి గవర్నరుగారి యుత్తరవును భూమిపరచి రని తేదిపోని సంగతుల కొన్నిటిని ఆమెమీద నిరూపించుచు లండను నగరమున ప్రకటించుచున్న పాలుమూలు గజెటి అను ముద్రసిద్ధ పత్రికయందు గతసంవత్సరము నవంబరు 14-న తేది నాడొక వ్యాసమును వ్రాసిరి.

అనినెంటుగారి పక్షమున మేజరు గ్రానాము పోలు గారు 507 జాను జార్జియనుగారి వ్యాసములోని సంగతులు సర్వాబద్ధములనియు, నిరాకారము లనియు నిరూపించుచు, పాలుమూలు గజెటి పత్రికాధిపతి జార్జియనుగార్లమీదను పడునైరుజేల రూపాయలకు మానవత్వమునకై దావా నొక దానిని జేచ్చిరి.

ప్రతికాధిపతులు వ్యాసములోనిసంగతులు అబద్ధములని ఒకపక్షాని, అట్టివానిని ప్రకటించినందుకు చింతిలుచు అనినెంటుగారిని తుమాపణ కోరిరి. అనినెంటుగారు ప్రతికాధిపతుల తుమాపణ సంగీకరించి వారిమీద జేచ్చిన దావాను రద్దుజేసికొనిరి.

మ. రా. శ్రీ ప్రొద్దుటూరు డిస్ట్రిక్టు మునసపుకోర్టు వారిసముఖాసము.

వాదలు:—1 జయం వెంకటసుబ్బయ్య 85 సం॥ తండ్రిపేరు నుబ్బయ్య.

2. వెద్రవెంకటసుబ్బయ్య 80 సం॥ వైశ్యకులం వ్యాపారం సాకికై ప్రొద్దుటూరు.

ప్రతివాది:—అత్యులూరు శరభయ్య కుమారుడు రావయ్య 85 సం॥ తండ్రిపేరు. బలిజకులం జిరాయిలి సాకికై జంగాలపల్లె జంబుల మధుతాలూకా.

ఇందుగల్గ తెలియజేయడ మేరకుగ ప్రతివాదియొక రావయ్య అను నీవైన వైశ్యనివాదము వైశ్యకోర్టులో జవిలి బాబకు రూ 164-5-10 మొత్తమునకుగాను నెంబరు దాఖలుజేయబడి యన్నదనిన్ని సదరు నెంబరు విచారణకుగాను 15-11-18 తేదికి వాయిదాపడియున్నదనిన్ని సదరు వాయిదాకు నీవు హాజరు గానియెడల సదరు నెంబరు ఖర్చులతో నీవకోతుమందు వాదులకు డిక్రియవ్వబడునని ఖండితముగా తెలియజేయడమైనది.

(1858) సి. హయవదనరావు ప్రొద్దుటూరు 25-10-18 వకీలు.

నోటీసు

తెనాలి పి. డి. ము. కోర్టులో అసలు 201 ఆఫ్ 17 నెంబరున వెద్రవూడి కాలగమ్ముకు జేవాభిప్రాయం వెంకటప్పయ్య ప్రానోటునబట్టి రు 122-5-0 లకు వైశాం యిలకా వధిర తాలూకా దెందుకూరు కాలగమ్ముకు చెన్నకాటి పాపయ్య మీద దావా దాఖలు జేసినాడు. అది 18-11-18 వాయిదా అయి యున్నది.

లక్ష్మరాజు రామకృష్ణయ్య (1857) వకీలు.

నోటీసు.

ఇందువలన సకలమైనవాటికి తెలియజేయనదేమనగా:— (1855)

జెజవాడలో శేట్ల మెనస్సు ఎస్. ఎం. అబ్దుల్ కరీం బేగ్ అందునన్న అనే కంపెనీలో నేను భాగస్వామిగా నంటిని. ఇప్పుడు ఆకంపెనీ డిస్సావ్య కాబడినందు 22-10-18 తేది నుంచి “మెనస్సు ఎస్. ఎం. అబ్దుల్ కరీం బేగ్ అందునన్” అను కంపెనీ నేను వ్యాపారియు జేయచున్నాను. నాతో వ్యాపారము జరుపదలచినవారు సదరు అడ్డెను ప్రకారము ఉత్తములు వ్రాయవలయును.

జెజవాడ 28-10-18 సావాగరు మహాగృహ అసల్లా బేగ్.

స్వదేశ బిస్కత్తులు

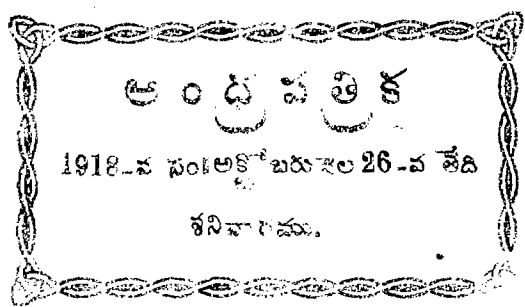
స్వదేశయము రుచికరము బలకరము. ఆంధ్రదేశమున ఆంధ్రులకోరకు ప్రత్యేకముగ తయారుజేయబడినది. చక్కెరవి పోను 1-కి రు. 0-10-0 చప్పనివి పిల్లలకు కోగుల మపయోగించునవి పోను 0-12-0 అల్లంవి పోను 1-కి 0-12-0 బాదంవి పోను 1-కి 0-14-0 వామ్మవి పోను 1-కి 0-10-0 మాదిరి కావలయునని కోరినయెడల బిరురకములు కలిపి, 1 పోను బిస్కత్తులు రు. 1-8-0 లకు పి. వి. గా పంపబడును. మొత్తముగా కోనువారికి నుంచి కిరాయిను ఇవ్వబడును. అరణా తపాలబిల్లను పంపినవారికి క్యాటలూకు పంపబడును. స్వదేశ సామానుల అంగడి 507 నెం. 25, రంగనాథులపేట, నెల్లూరు.

మదరాసు అందుసదరకమరాటా రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు జేయబడినది)

నోటీసు. (1850)

ఇప్పుడు ధర్మవరమునుంచి పాకాలకు 7-గం 35-ని బయలుదేరు నటువంటి మిక్సెడ్ మెయిల్ బ్రెయిన్ ఇకముందు 8-గం 5-నిమిషములకు బయలుదేరును. కురుబలకోటవరకు పుండు స్టేషనులకు బండి మామూలు కాలమునకు కొంచము అతిక్రమించిపోవును. అయితే కురుబలకోటకు మాత్రము మామూలు కాలమునకే జేరును.

శిలాశాసనములు

మదరాసు రాజధానియందలి శిలాశాసన పరిశోధక శాఖవారి 1917-18 సంవత్సరపు కార్య నివేదికము మా కార్యాలయము జేరినది. వీరు గావించిన కార్యరవాణము సంతృప్తికరముగ నున్నది. వీరు పరిశోధించిన శిలాశాసనములు గత వత్సరమున 668 యిండ్లగా, ఈ వత్సరమున వాని సంఖ్య 876 లకును వృద్ధిజెందుట సంతోష దాయకము. వీరి సంవత్సరమున నేడు మాసములు వివిధ ప్రదేశములకు పరిశోధనార్థము బోయి యిచ్చుమించు 490 వల్లెటూళ్లను పరిశీలించిరి. ఇంతవరకును సుబోధములు గాకుండిన దక్షిణ ఇండియాలోని బ్రాహ్మీ గుహశాసనములను రామశ్రీనాద చందాగారు పరిశోధించుచున్నారు. వీరి క్రయత్న ఫలిత ప్రకటనమునకై ఆతురతతో పరిశీలించుచున్నాము. తిరుచనాపల్లి వద్దనన్న కొన్ని కలవలిఖిత ఫలకములు నూతనముగ లభించినవి. ఆంధ్రరాజుల వాడనము ఉత్కళ ప్రదేశమున రంభవరకును వ్యాపించిన దని దృఢపరచుకొన్ని నిదర్శనములు గంజాము మండలమున వీరికి చేకూరినవి. ఆంధ్రమండలములయందును, ఇతర ప్రదేశములయందును లభ్యములయిన శిలా శాసనాదల మూలమున ఆంధ్రదేశచారిత్రాంశము లనేకములు మనకు దెలియుచున్నవి. అందు కొన్ని ప్రధానవిషయముల నీట వివరించెదము.

తూర్పుచాళుక్య వంశస్థుల గూర్చి అనేకాంశముల దెలుపు మూడు తామ్రఫలకములు వీరికి వత్సరమున దొరికినవి. అం దొకటి ప్రథమ జయసింహుని గూర్చియు, మరెయ్యిటి ప్రథమచాళుక్య భీముని గూర్చియు, మూడవది సర్వలోకాశ్రయ విష్ణువర్ధను డను నామాంతరము గల శక్తివర్ధను గూర్చియు దెలుపుచున్నవి. అందు ప్రథమ ఫలకమున ప్రథమజయసింహుడు కొంబట్టు అను గ్రామమును కుక్కనూరు గ్రామవాసి యగు నొకనికి దానముగ నొసంగినట్లు తెలియుచున్నది. కొంబట్టు సమీపముననున్న గ్రామము వేటూరు అని ఇందు లిఖితమై యుండుటచే వీరి గుంటూరుమండలము నందలి రేవల్లె తాలూకాలోని వెల్లెటూరు గ్రామమనియు, కొంబట్టు ఆ తాలూకాలోనే యున్న కోనులి గ్రామమనియు యూహించవలసివచ్చుచున్నది. ఇక చాళుక్య భీమునకు సంబంధించిన ఫలకము దెలుపు విషయములకును డాక్టరు ఫ్లీటు గారు తెలిపిన అంశములకును కొంతవ్యత్యాసము గానవచ్చుచున్నది. ఫ్లీటుగారు ప్రథమజయసింహుని పరిపాలనా కాలమునెంతటి ముప్పది వత్సరములని ఆభిప్రాయపడి యుండగా, ఈ శాసనమున నది ముప్పది నూడు వత్సరములైనట్లు తెలియుచున్నది. రెండవ విజయాదిత్యుడు 44 వత్సరముల రాజ్యముచేసెనని ఈ శిలాశాసనము నుడుపుచుండ, డాక్టరు ఫ్లీటుగారిందులకు 40 వత్సరములే మున్నవని ప్రాసమున్నారు. ఈతడు తన సోదరుడగు భీమచాళుక్యుడు వెంగిదేశము వాక్రమింపగా, ఆతనిని, ఆతనికి సహాయముగ వచ్చిన దక్షిణగంగనైవ్యమును కూడ

కరాజుము నొందించె నని యందుమూలమున తెలియుచున్నది. మూడవ విజయాదిత్యుడు గంగ వంశస్థులతో సమర మొనర్చునపుడు మంగి యను నాతని అంతము నొందించి, కృష్ణుని ఓడించె నని డాక్టరు ఫ్లీటుగారు వ్రాసిన వాక్యముల నది సమర్థించుచున్నది. వీరి నందఱిని గూర్చి దెలిపిన విషయముల చాళుక్య భీముని గురించి ఈ ఫలక మనేక విషయముల నెరుకవరచుచున్నది. ఈతడు కృష్ణ వల్లభుని జయించె ననియు, క్రీ. త. 892 వత్సరమున రాజ్యాభిషిక్తు డాయెననియు తెలియుచున్నది. ఆ తిల్లి గ్రామములోని రెండు ప్రదేశముల నీత డొక సంగీత ప్రావిణ్యురాలికి బహుమానముగ నొసంగెను. ఈ వంశస్థులకు సంబంధించిన మరి రెండు శాసనములు బెజవాడ వద్దను, ఘంటసాల వద్దను లభించినవి. ఇందులో మొదటిది విష్ణువర్ధనుని రాజ్యము ప్రారంభమైన 17-వ వత్సరమునకు జెందియున్నది ఇందు యీతడు విక్రమాదిత్యుని పుత్రుడని దెలుపబడియున్నది. ఈతడు ఇంద్రకీల పర్వతముపై నున్న సాధేవ్యరాలయము నెడల నధికాభిమానము కలవాడు. ఘంటసాలలోని ఫలకము చదువుటకు వీలు లేనట్టి స్థితియందుండుటచే, అందు పేర్కొనబడిన విష్ణువర్ధను డెవరో నిరూపించుట కష్టసాధ్యము. శక్తివర్ధను గూర్చి దెలుపు శాసనము మిగుల శిథిలమై యుండుటచే, అందలి వివరము లన్నిటిని గ్రహించుటకు సాధ్యము కాకున్నది. కాని మూడవ విజయాదిత్యుడు మంగి యను నాతని శిరఃఖండనము గావించె నని యందుమూలమున కూడ తెలియుచున్నది. చాళుక్య భీముని పుత్రుడు విరాజపురమువద్ద నొక విజయ ప్రథమును నిర్మించెను. దా నార్జవుడు మూడు వత్సరములు మాత్రమే రాజ్యము చేసెనట. ప్రథమకులత్తుంగుని అనంతరము 27 వత్సరములవరకు “చంద్రుడు లేని రాత్రినలె ఆంధ్రదేశము రాజు లేక యుండె” నని యొక ఫలకమువలన దెలియుచున్నది. ఈతని కుమారు డగు శక్తివర్ధ అను నాతడు బాల్యముననే చోళవంశస్థులను యుద్ధమున పరాజితుల గావించెనని తెలియుచున్నది. ఈ వంశస్థులను గురించి యీక నొక శిలాశాసనము మాత్రము విశాఖకట్టల మండలమునందలి రామకీర్తిమున దొరికినది. ఇది సర్వలోకేశ్వర విష్ణువర్ధనుని కాలమునకు జెందియున్నది. ఈతనికి రాజమార్గాండు డనియు, ముమ్మిడిభీము డనియు బిరుదములు కూడ గలవు. ముమ్మిడి భీముడు విమలాదిత్యు డని మనకు దెలిసియే యున్నది. ఈ విమలాదిత్యుడు జెయినచుతము నవలంబించె ననియు, యీతని వంశస్థులలో ననేకలు జెయిన మతాభిమానము కలవారేయనియు మనకు తెలియుచున్నది. కుబ్జవిష్ణువర్ధనుడు I విజయవాడవద్ద నున్న యొక గ్రామమును జెయినల కొసంగెనట. జెయిన దేవాలయములకు అమ్మ II అనేక దానముల జేసెను.

విజయనగర సామ్రాజ్యాధీశుల గూర్చి అనేక నూతన విషయములు మనకు దెలియుచున్నవి. చిలుముత్తూరువద్ద చెరువులోని ముడికినీరు పోవుట కేర్పరుపబడిన గట్టునకు అంటియున్న యొక శిలా ఫలకము అతి ప్రాచీనమైనది. ఇది మొదటి బుక్కరాయని కాలమునాటిది. ఈగ్రామము అనంతపురమండలములోని హిందూపురము తాలూకాయందున్నది. ‘మహాప్రథాన’ ఇరుగవ్వ వడియ యను నాతడు చెలుముత్తూరు వద్ద రాజ్యపాలనము గావించుచుండె ననియు, యీతడు జెయిన మత్తుడనియు, విజయనగరము వద్ద నొక జెయిన దేవాలయము నితడు కట్టించె

ననియు, ఇందు మూలమున మనకు తెలియుచున్నది. రెండవ హరిహరుని పుత్రుడగు రెండవ బుక్కరాయల గూర్చి తెలుపు రెండు ఆధారములు గానవచ్చుచున్నవి. ఇందులో నొకటి మహామండలేశ్వరుడని బిరుదముతో నీతడు ప్రకుంచమువంత ను ఏలుచున్నట్లు దెలుపుచుండినను, ఆ కాలమున నాతడు తన తండ్రికింద నొక రాజప్రతినిధిగ మాత్రమే యుండె నని మనము గ్రహించవలెను. ద్రావిడభాషయందు దీతని గురించి దెలుపు రెండు లిఖితఫలకము లున్నవి. అం దొక దానియందు తిరువాండరు కోయిలలోని సభయందు 4,000 యింది సభ్యు లుండుటచే, కార్యనిర్వహణమున కది అతి అనుకూలముగ నుండె నని తెలుపుచున్నది. ఈ సభా స్యభాషమును గూర్చి యేమియు అందు తెలుపబడ లేదు. రెండవ దేవరాయని గూర్చి అయిదు ద్రావిడ దర్శనములు గలవు. వీనివలన ఆ కాలపు స్థితిని గొంతవరకు గ్రహించవచ్చును. రాజోద్యోగులు తమపై అవ్యాయముగ వన్నుల విధించి బాధించుచుండి రనియు, అందు మూలమున తాము కన్నుల చెల్లించ మనియు, చెల్లించిన వారిని అంతము నొందింపవలయుననియు వలంగి. ఇడంగి శాఖవారిొక తీర్మానము గావించి రు యిది దెలుపుచున్నది. ఇందుమూలమున నాకామున ప్రజాభిప్రాయ ప్రాబల్యమును, రాజకీయోద్యోగుల కార్యనిర్వహణస్వభావమును మనకు దెలియుచున్నది. సాళువవంశస్థు డగు నరసింగ మహారాయలను గూర్చి దెలుపు రెండు నిదర్శనములు గలవు. ఈతనికి గజపతి మండ డనియు, గాయిగోవాల అనియు బిరుదములు గలవు. ఇందు మొదటి బిరుదము ఈతనికి గజపతివంశస్థులతో జరిగిన సమరమున లభించిన విజయమువలన నొసంగబడినట్లు తోచుచున్నది. మల్లికార్జున రాయల కాలమున గజపతి వంశస్థు డగు కపిలేశ్వరుడు విజయనగరముపై దాడి వెడలినట్లును, సాళువ నరసింగు దాతని యెదిరించి, పారదోలినట్లును మన మెరింగిన విషయమే! ఈ కాలమునకు సంబంధించిన మరెయ్యి శిలాఫలకమువలన, ప్రజలు పన్నుల భారమును భరింపలేక ప్రదేశమును వీడి పోవలసి వచ్చినదనియు, అందుచే మరలవచ్చులు యథాప్రకారముగ నుండునట్లు శాసించబడినదనియు తెలియుచున్నది. తరువాత ఇమ్మడి నరసింహుడు చేర, చోళ, పాండ్య, వల్లాల రాజులకు తన పరాక్రమముచే భీతిని గొలుపుచు, ఒక్కలోని బల్లెమై యుండెనని రెండు శిలాశాసనములయందు గానవచ్చుచున్నది. కృష్ణరాయల విజయముల గూర్చి తంజావూరు మండలమున రెండు నిదర్శనములు లభ్యములైనవి. ఈతడు శివ, విష్ణు దేవాలయములకు 10,000 వరకుల నొసంగి యుండెను. ఆక్కంటు ఉద్యోగియగు తిమ్మర్పును గూర్చి యిందు దెలుపబడియున్నది. అత్యంత రాయలు నుల్లాను నైవ్యము ధ్వంసము గావించి, సింహళమునండి కప్పము గైకొనుచు, నవకోటి నారాయణు డని పేర్కొని యుండెను. ఇందు మూలమున నీతని యుద్ధకౌశలమును, భామిని, గజపతి వంశస్థులతో నీతనికి గల సంబంధములును వెల్లడియగుచున్నవి. ఇట్టి విషయములనేకము లీ విజయనగరరాజుల గూర్చి తెలియుచున్నను, గ్రంథనిస్తంభితిచే వానిని బేర్కొనుట దుస్సాధ్య మగుచున్నది.

నెల్లూరు, కళింగకట్టణముల మధ్య నున్న ప్రదేశము నొక చోళవంశస్థుడు పాలించుచుండెనని యొక రాగి ఫలకము నీట దెలియుచున్నది. ఈ వంశమునా డగు శంభు చోడుడు పితాపురము

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల!!

దీపావళిపండుగ!

(18వ)

ఆంధ్రులందరూ తమ శక్తివంచన లేక పండుగదివసమున బందరుజాతీయకళాశాలకు కానుకల సమర్పించి, ఆంధ్రమాతను పూజించు ధృటియు.

వద్ద తన శత్రువుల నోడించె నని యందుమూలమున తెలియచున్నది. ఈతడనేకాగ్రహారముల దానముచేసి పేరుగాంచి యుండెను. అక్కన్న, మాదన్నగార్లను గురించి యొక శిలాశాసనము కొన్ని సూత్రాంశముల దెలుపుచున్నది. ఇంక ననేక ఆంధ్రచరిత్రాంశములు దొరకుచున్నవని యందు మూలమున వ్యక్తమగుచున్నది. ఈ విషయమున ఆంధ్రులు కూడ బాగుగ కృషి సలిపి, ఆంధ్రుల ప్రాచీనాస్థిత్యమును లోకమున కెరుక పరుప ప్రయత్నించు టవ్యవసరము.

విల్పనగారి ప్రత్యుత్తరము

జర్మను ప్రజలు సంధి నభిలషించుచుండి రనియు, జర్మను పాలనావ్యవస్థలను మార్పులు జరుగుచున్నవనియు, కాని ఇంకను సైనికపక్షము వారి యధికారము సంపూర్ణముగ నామమాత్ర మైనగాని శాశ్వతశాంతి చేకూరుట దుర్లభ మనియు నిన్నటి దినమున ప్రాసియుంటిమి. జర్మను ఛాన్సలరు ప్రజాపక్షమున దెలిపిన సంధి సూచన లకు విల్పనగారి రొసంగిన ప్రత్యుత్తర మెంతయు యుక్తియుక్తముగను, అమోదదాయకముగ ను యున్నది. విల్పనగారు నిర్వచించిన సంధిసూత్ర ములకు తా మంగీకరించుచుంటిమనియు, విపుల విషయచర్చ కవకాశము కల్పించవలయు ననియు జర్మనులు నుడివిన వాక్యములు సందర్భములగ నే యున్నవని అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాధ్యక్షుడంగీ కరించెను. ఈ సూచన లింతవరకును జర్మను ఘాతుకకృత్యముల కుత్తరవాదు లగు వారినుండి గాక, ప్రజాపక్షమున నున్న మంత్రుల వద్దనుండి వచ్చుట సంతుష్టికరమని ఆలెను దెలిపియుండెను. సముద్రముమీదను, భూమిమీదను గ వింకబడు సంగ్రామమున నాగిరికసమృతములగు విధానముల నవలంబించెద మని జర్మనులు వాదన మొనర్చి యుండిరి. కావున, శాంతిసమస్య గూర్చి యో చించు టవసరమను అభిప్రాయమును విల్పనగారు వెల్లడించి యుండిరి. ఈ సమస్య నిర్ణయమునకు మిత్రమండలివారిలో నతడు యోచించి, వారి అభిప్రాయమును కూడ నైకొను టగత్యము. జర్మనీదేశము మరల తన సైనికబలమును విజృంభింపజేసి, సంగ్రామమును తీరిగి ప్రారంభించుట కెట్టి అవకాశము లేకుండగ చేయుటకు వలయు నిబంధనములను విధించుట మిత్రమండలి వారి ధర్మము. ఈ విషయముల నన్నిటిని మిత్ర మండలివారికి బంపి, సంధినియమముల గూర్చి ఆయా దేశముల సైనికకార్యనిర్వాహకుల అభిప్రాయమును దెలియజేయవలయునని విల్పనగారు కోరియుండిరి. జర్మనులు కష్టపడుట వలనలతో వర్తింపక, మానవ్యార్థముగ శాంతిస్థాపనము నభిలషించునడల మిత్రమండలివారి సంధినిబంధన ముల కది అంగీకరింపక తప్పును. కాని యిట్లున్న జర్మనుల సద్భావము గూర్చి ప్రపంచమున కంత కును అవిశ్వాసమే ప్రబలముగ నున్నది. విల్పన గారు తెలిపియుట జర్మనీలో నిత్యము జరుగు

చున్న రాజకీయపుమాపు లెంత ప్రాధాన్యముగ నున్నను, జర్మను ప్రజలకు బాధ్యతగల ప్రభుత్వము నిర్మితము గానట్లే తోచుచున్నది. ఇంక మూలమున అధికార మింకను ప్రస్తుత సైనిక పక్షమువారి హస్తములయందే ఘనీభవించి యున్నట్లు స్పష్టించుట సహజము. ప్రజాపక్షప్రస్తుత సంగ్రామము సంతము నొందింపవలయు ననెడి అభిలాష యంతగాధముగ నున్నన, ఈ సైనికాధికారు లీ ప్రజాభిప్రాయమును తృప్తిపించి, తమ యిచ్చవచ్చినట్లు వర్తించుట తథ్యము. కావున యిదివరకు జర్మనుదేశ పాలనమునకును, సంగ్రామ నిర్వహణమునకును ఉత్తరవాదు లగు వారు కడచ్యుతు లగుట శాంతి కల్పకసము. ఈ విధముగ వర్తించెద నని జర్మనీ దేశము విజర్మనుగ అంగీకారము నొసంగి, మిత్రమండలివారి సూచనల నంగీకరించు టవసరము. ఆ సమయము త్వరలో రానైయున్న దని మిత్రమండలి వారి విజయములే చెప్పుక చెప్పుచున్నవి.

గ్రామకోర్టులు

గ్రామములందలి చిన్న తగాదాలను పరిష్కరించుటకు పూర్వము మన దేశమునందుండిన యేర్పాటు లిప్పుడు లేవు. పాలకు లాలోచనమును గుర్తించి కొన్ని యేర్పాటులను చేసిరి. కాని వారింతవరకును కార్యావసరమునకు తుల్యమైన ప్రక్రియను చేసి యుండ లేదు. గ్రామములందలి స్వల్పతగాదాల పరిష్కారముకొరకు గ్రామకోర్టులను బెంచికోర్టులను ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. కాని వానికి శాసనాధారము లేకపోవుట వలన ప్రజలు వానివలన పొందవలసినంత లాభమును పొందలేకున్నారు. గ్రామకోర్టులకు సంబంధించిన విల్లు నొకదానిని మన రాష్ట్రాధికారులు శాసన సభ యందు ప్రవేశపెట్టిరి. దానివలన పంచాయితీకోర్టుల నిర్మాణమునందు గల లోపములు కొంతవరకు తీరగలవన ప్రజాపక్ష విశ్వసించుచున్నారు. పాలకులు ప్రకటించిన మన రాజధాని యందలి గ్రామకోర్టుల వ్యవహార యుద్ధాంతము సంతృప్తికరముగ లేదు. రాజధానియందలి బెంచికోర్టులు ప్రజానుకూలముగ లేవని వారాక్యాటు జల్లా కలెక్టరుగారి రిపోర్టుచేడిరి. రైతాంగమునకు గ్రామమునసమీపమున విశ్వాసములేకపోవుట వలన గ్రామమునసమీపమున ప్రభుత్వయోజనకరముగ లేవని గ్రామవ్యవహారికపులకు తెలిసియే యున్నది. చాల మండలములందు గతతత్వము వ్యాధులు ప్రబలియుండుటవలన, యాధునవలన డబ్బుపుట్టక బడు లిచ్చియెడిల వసూలు కాదను భయముచే ప్రజలలో నొందోడులు యిచ్చి పుచ్చుకొనకపోవుట వలనను దావాల చాల తగ్గిపోయినవి. బల్లారిమండలమునందు బెంచికోర్టు తేదిగైయినదని చేసియుండలేదు. పంచాయితీకోర్టులందలి లోపాల సమయము పాలకులు సంస్కరించి అవి ప్రజాకోయోగకరముగ కరిగించునట్లు చేయుదురని తలచుచున్నాము.

స్త్రీస్వాతంత్ర్యము

క్రమత సంగ్రామ ఫలితముగ ఆంగ్ల దేశమున స్త్రీ స్వాతంత్ర్య ప్రతికూలశక్తు లన్నియు అంతము నొందినది. సంగ్రామ కర్మహణమునకు స్త్రీల సహాయ మత్యవసర మైనది. స్త్రీలకునియోజకస్వాతంత్ర్యము మాత్రమే యిదివర కొసంగబడినది. కాని, ధీసంపన్నతయందును, కార్య సామర్థ్యమునందును, స్వవిషయములలో పురుషుల కెన్నటికిని తీసిపోని స్త్రీలకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము లభింపకుండగ విచారకరముగనే యుండెడిది. కాని, స్త్రీలు పార్లమెంటు సభ్యులుగ నుండవచ్చు నను నొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టవలయు నని యామధ్య కామన్సుభాలో గావింపబడిన తీర్మానము స్వాతంత్ర్యాభిలాషులకు సంతోషదాయకముగ నుండకపోదు. ఈ విషయమునకు 274 మంది అనుకూలముగను, 25 గురు మాత్రమే ప్రతికూలురుగ నుండిరి. భారత నారీమణులు గూడ తమ ఆంగ్ల సోదరీమణుల రీతి స్వాతంత్ర్య లభిత్తై కృషి సలిపి, నిజామిలముల బడయుదురని విశ్వసించుచున్నారు.

స్థానిక పార్టీలు

హైకోర్టు సెలవులు:— నగరమున విచారణములు విశేషముగా నున్నందున హైకోర్టులో ఆసనదావాల విచారించుకావలసి, స్వామికామకోర్టులు రాబోవువార మంతయు మూడవదిన.

సామానుల సుంకము రద్దుచేయుబడుట:— పోర్టుట్రస్టువారు గిడ్డంగులలో నిలువయున్న సామానుల మీద విధించిన సుంకమును ౨5 ఫ్రాంస్ నిష్పింగుగారు రద్దుచేసి నారని తెలియచున్నది.

దక్షిణ హిందూదేశ బ్రహ్మసమాజము:— దక్షిణహిందూదేశ బ్రహ్మసమాజమువారి మంత్రియైన శేష సాయంకాలము 6 గంటలకు జయభోవు సభయందు స్వామి బ్రహ్మసంక గారు ప్రాచీనముషీక్రమల మతమును గురించి ప్రావిడెన్షియల్ సభ్యునింతురు.

లండన్, ఆక్టోబరు 25:— హంగరీ రాజ్యాంగ సభ యందు ప్రధానమంత్రి ఇల్లు నడిచెను:— పరిస్థితులు కష్టముగ పరిణమించుచున్నవి. అన్ని పక్షములవారి ఆశయములకు సంబంధించిన ప్రభుత్వమును ఏర్పాటు చేయుటయునని రాజునకు నిశ్చయించెద ననిరి. ఎదుడతడు పు నాయకుడగు కాన్టోయి ప్రభువు ఈ క్రింది తంతివార్తను చెప్పి వినిపించిరి:— పూర్వములో నున్న గ్రాండు పటాలము చీల్చబడినది. ముఖ్యకట్టడములను ఆక్రమించుకొన్నవి. అధికారులను బట్టుకొనెను. రెయిలువేయ ను బట్టుకొనెను. యివలదారులను వాళన మొనర్చెను.

ఆస్ట్రీయనులతోటి ప్రత్యేక పు సంధి. లండన్, ఆక్టోబరు 25:— బుదాపెస్టునుండి ఇల్లు తంతివార్త వచ్చినది.— హంగరీయను సరిహద్దులలో జర్మనులు అజాయకరముగ స్థానములు కాపాడుచుండుటచే కాన్టోయి ప్రభువు గోరెనటుల ఆస్ట్రీయనులతో ప్రత్యేకసంధి కాపగ నేరదని లోగతు వాపునులో ప్రధానమంత్రి వెంటిగాను నడిచిరి. ఆస్ట్రీయ హంగరీ విశేషాంగసంధి విల్పనగారికి ప్రత్యుత్తరమును తయారుచేయుచున్నారు.

రివిస్టానులో సాంఘిక సభ్యులగునన్ను ఛార్లీ బీని కలుగారు చెజనాలనండి కమిషన్లైరి. ప్రజలందరూ వీనిని సన్మానించిరి.

వియన్నాలో జరుగుట, హంగరీలు మూడుట. లండన్, ఆక్టోబరు 25:— హంగరీ ప్రజలను, జకులును తిండిలేక వియన్నాలో మలమలము పడున్నారు. జకుల జాతీయసభను ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించినచో ఈ కష్టములను తొలగించెదవని వాదనము చేసిరి. కాన ప్రభుత్వము వారు దీనిని ఒప్పుకొనవలసి కచ్చునది తెలియచున్నది.

బ రో పా మ హా స ం గ్రా మ ము

(రైటరు ఏ జెన్సీ)

ఇంగ్లండు

సర్వదేశ సమ్మేళనము

లండన్, అక్టోబరు 24:— సర్వదేశ సమ్మేళనమును గూర్చి మిశ్రచందరితో ఒడంబడికను చేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారమనియు యునైటెడ్ స్టేట్స్ లు వారితో గూడ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవనియు దీనికి వివరములు తయారు చేయబడు ననియు కానున్నసభలో డే. డ్. డేవిసుగారికి రాబర్టు సెసిలు ప్రభువుగారు తెలియజేసిరి.

ఇరుపదారుల కష్టములవలన శిశుకాలపు పండుములు నిలుపుజేయబడినవి.

ప్రాస్తు

లండన్, అక్టోబరు 25:— పరాసు శివరములనుండి రూటరు విలేజుకు డిల్లు తంతి కంటివాడు:— డేబీసీ సేనాని ఓయిజు, సెర్రీడును ముందు కేసుటచే ఓయిజుదగ్గర నన్న శత్రువుల వెళ్ళుభాగముల బలకరముగ స్థాపములు పట్టుపడు నని వారికి భయముచున్నది. ఇయ్యది టాంకుబండ్లకు ఉపయోగకరముగ లేదు. 16 ప్రాక్టరంగమున శత్రువుల మొదటిపంక్తి అంటిన బట్టుకొనిరి. చీటి యగుటచే మట్టిడి అగిపోయినది.

బ్రిటిషు ముట్టసి మరల ప్రారంభముగుట

లండన్, అక్టోబరు 24:— సాంబ్రి-లీయిజు కాల్య మెల్లు నడుమ రణరంగమున ఉండంతటను మట్టిడి మరల ప్రారంభమైనది. వాల్ సీయన్ కు త్రుమన రెయిన్సు అడవియండి శత్రువులను తొలగించినారము. దిహెటరైవును బట్టుకొన్నారము టూర్నేదగ్గర యుద్ధము జరిగినది. గొప్పపంక్తు తనియు జరుగలేదు.

బందీలు, ఫిరంగులు వశమగుట

లండన్, అక్టోబరు 25:— గతరాత్రి బ్రిటిషు వారి డిల్లు ప్రకటించిరి:— నిన్నటినుండి 7 కేసులందిన బట్టుకొన్నారము. 110 ఫిరంగులుగూడ వశమైనవి. బూడెన్స్ కురుట్టు పెద్దఫిరంగులను బట్టుకొన్నారము.

బ్రిటిషు విజయము

లండన్, అక్టోబరు 24:— బ్రిటిషు శివరములనుండి రూట డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:— మేము పట్టుకొన్న బందీలు, ఫిరంగులకంటె నిన్నటిదినము 9-4 ప్రాక్టములు పోలినవిజయము చాల గొప్పది. వేల్ సీయన్ ను ఓడిచి ముట కెంతో కాలము పట్టదు. వాతావరణము మాకునుకూలముగ నున్నయది. తూర్పు గాలిచే భూమి గట్టిపడుచున్నది.

15 పటాలములు బ్రిటిషువారి సెషెంట్ గొనె నని వోవా విలేజుకుడు తెలియజేసెను.

హిందెంబర్లు పంక్తిని

మొదట విచ్చన్న మొనర్చినది బ్రిటిషు సైన్యము.

లండన్, అక్టోబరు 24:— హిందెంబర్లు పంక్తిని మొదట చీల్చి ఘోరదెంపిని బ్రిటిషు సైన్యమే యని మాన్యనగాట కానున్న సభలో హస్తగతానికి బరలొసంగిరి.

లండన్, అక్టోబరు 24:— పరాసులు ఇల్లు తెలుపుచున్నాడు:— ఓయిజురంగమున గ్రాండు వెక్కి తూర్పున కాల్యుకు దాటివారము. శత్రుప్రతిమట్టుకు ప్రబలముగ నున్న ను ఓయిజు సెర్రీడును మాసేను లిప ఫానులను నిలబెట్టుకొన్నది. సెర్రీడు కు త్రుమన నన్న యినుపదారి ప్రదేశమున గూడ తీవ్రముగ పోరాడెను.

లండన్, అక్టోబరు 25:— గతరాత్రి పరాసులు ఇల్లు తెలుపుచున్నాడు:— ఓయిజురంగమున పోజయింటు లాంగు చాంపును కాల్యుకు దాటివారము. ఓయిజు, సెర్రీడును ముట్టిడి కల్పివారము. శత్రునితో ఘోర ప్రబలముగ నున్న ను ఓయిజు సెర్రీడును మాసేను లిప ఫానులను నిలబెట్టుకొన్నది. సెర్రీడు కు త్రుమన నన్న యినుపదారి ప్రదేశమున గూడ తీవ్రముగ పోరాడెను.

లండన్, అక్టోబరు 24:— ఇటలీ వారి డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:— సిసిమాలు హంటులో నున్న శత్రుస్థానములో పరాసులు చొరబడిరి. 780 మందిని బట్టుకొనిరి. ఆసిగ్రాకు దక్షిణమున బ్రిటిషువారు ఆవుదగ్గర కందకములను దొమ్మి జేసిరి. 214 మందిని బందీలను బట్టుకొనిరి. ఆహు దక్షిణమున నన్న చరియును దొమ్మి జేసి 100 మందిని బట్టుకొన్నారము.

లండన్, అక్టోబరు 24:— బ్రిటిషు పత్రికలు ఇల్లు తెలుపుచున్నవి. యుద్ధవారము మధ్యాహ్నము, సాయంకాలము వేలను సియన్ ను దక్షిణరంగమున తీవ్రముగ యుద్ధము జరుగుచు నే యుండెను. వే. డి. సీను అడవులనుండి శత్రువులను పోగొల్పినారు. ముట్టల్లీ, స్వాల్సేస్సు, బ్యూడిగ్నీ నులను బట్టుకొన్నారము. అఖరు స్థలముదగ్గర ఎకాటికి యనునది దగ్గర వందలను వాగ్రతమయకొన్నారము. సాయంకాలము శత్రువులు ప్రతిముద్దమును సల్పి వె. డి. సీను ఎదురుగ శిశువుల సహాయంతో ప్రబలముగ ముట్టడించిరి కాని ప్రతిపాటులేక.

బ్రిటిషు వైమానిక యుద్ధము

లండన్, అక్టోబరు 25:— వార్తా ప్రచారక సంఘము వారి డిల్లు ప్రకటించిరి:— 28 తేదీన ఇండ్ల మెండెంబు పోర్టు బొర్నాకు, సార్ బ్రెకెక్ యుద్ధవారులమీదను కర్నూలును మల మీదను భయంకరముగ పొంబులను బరపి నష్టములను కలుగ జేసినది. రిక్ట టన్నుల బాంబులను బరపినారు. మాక్ హీమరసానును కర్నూలును మలను కోలెలియిజు యుద్ధవారులను మెట్టుజు, స్వాల్సేస్సు, మెయిన్ దగ్గరనున్న యుద్ధవారులను బాంబులతో యుంచెత్తి నష్టపరచినారు. ఒక విమానము కనిపించలేదు. ఇదివరకు వాశినమైనది గాక ఇంకొక విమానము కేలగూల్చినారు. మరొకటిని కాల్చి పనికిరాకుండగ జేసినారు.

17 శత్రువిమానములు నేలకూలుట.

లండన్, అక్టోబరు 25:— బ్రిటిషు వైమానిక సగ్గము వారి డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:— 6 టన్నుల బాంబులను బరపినారు. 18 శత్రు విమానములను నేలకూల్చినారు. 4 గింటిని పనికిరాకుండగ పోగొల్పినారు. 10 బ్రిటిషు విమానములు కనిపించుటలేదు.

అమెరికా

జర్మనుల సంధిలేఖ

ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారి ప్రత్యుత్తరము
వాషింగ్టన్, అక్టోబరు 24:— స్విట్జర్లండు రాయబారి ద్వారా జర్మనీవారికి అమెరికా కార్యదర్శి లాస్సింగు గారి లేఖను పంపి.

8-1-18 వ-తేదీన ఇటీవలను 27-9-18-వ తేదీన ముఖ్యముగను ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు నుడివిన ఏర్పాటులకు జర్మనులు సంపూర్ణంగా సంగీకరించుటచేతను జర్మనులు విషయములను చర్చించుగోరుటచేతను అట్లు చర్చించుగోరువారింతవరకు యుద్ధమునకు కారణమును నిర్వాహమును నగు నిరంకుశముగా కరిచిస్తామనిమాజన జర్మను ప్రతిపక్షిధులగు బాల్కన్ గల మంత్రిలను జర్మనులు కన్వెన్షన్ గా తెలుపుటవలనను జర్మను సేనలు సమప్రయత్నము భూప్రదేశమును గూడ భూతుకములను సులభమని వారు స్పష్టపరుచుటవలనను తాత్కాలిక విరామమును గూర్చి మిశ్రచందరితో ప్రెసిడెంటు గారా లోబించుటకు కదనము జరిగినది. జర్మనులు మరల యుద్ధమునకు గడంగుటకు వీలులేకుండుటకు తగిన ఏర్పాటులను చేయుటకు మిశ్రచందరి కనుకూలము కలుగుపడితి నే తాత్కాలిక విరామమున కంగీకరింపబడునని మరయొకసారి స్పష్టపరుచుచున్నాము. గాననిందులకు మిశ్రచందరి వారంగీకరించిన వారిపైని కోర్కొగూలు సమావేశమై ఆయా ప్రదేశముల ప్రజలకు సౌఖ్యప్రదములగు మరల సాయా ప్రదేశముల దొరతనములకు త్వరగా తెలుపదగును. అట్టి తాత్కాలిక విరామపు మరతులకు జర్మను లంగీకరించుటచే వారి సద్భావమునకు మొదటి నిదర్శనమును. దానినిదనే ముందు చర్య యంతయు నాధారపడియుండును.

కారణము.

ఇట్లపూర్వపు మరతులకు కోరుటకుగల యావశ్యకతనుగూర్చి స్పష్టముగను భారాశముగను తెలుపుట ధార్మిక లక్షణము. ఈనెల 20 వ తేదీన జర్మనీ విదేశమున (వాసి) లేఖయందు నూచింపబడిన రాజకీయ సంబంధములగు మార్పులు ముఖ్యములుగానే కనబడుచున్నవి గాని జర్మను ప్రజలకు సంపూర్ణముగ బాల్కన్ గు ప్రభుత్వమేగ్గడి డిల్లు కన్వెన్షన్ గా లేదు. ప్రస్తుతము చేయబడిన మార్పులైన మరల రద్దుచేయబడ వనుట కాధార మేమియును కనబడదు. ప్రస్తుతమున్న విషయస్థితి ఆంతర్యమును వారు బాగుగా గ్రహించి: డిల్లు తోచదు. ఇకముందు యుద్ధములు జర్మను ప్రజల అజ్ఞానసారము జరుపబడరచ్చునగాని ఈ యుద్ధము మాత్రమే డిల్లు జరుపబడలేదనుట స్పష్టము. మనవిల్సన్ కు దీని గురించి మాత్రమే ఆలోచించుచున్నాము. జర్మను ప్రజలకు సామ్రాజ్య ప్రయోగోద్యోగులపై నధికారమేమియును లేదు. ప్రమాద చక్రవర్తికే సంపూర్ణాధికారమింకను గలదు. గాన నిర్ధారణాధికార మింకను రణప్రారంభముల వశముననే యున్నది.

జర్మను నిరంకుశత్వము

ఇప్పుడు మరుగుముటలవలన లాభములేదు. మనము లోని మాట ఎదటివారికి కష్టముగనుండెను. స్పష్టముగా తెలుపుటయే లాభకారియగును. ఇంతవరకు యుద్ధమును సాగించిన జర్మను నిరంకుశాధికారుల మాటల నే జితము చాచును గూడ విశ్వసించవలదు. కాన సంధినిగూర్చి చర్చింప వలసినదో మాటలకాననవలదు ప్రకారము జేకాధికారులును బడసిన జర్మను ప్రజాప్రతినిధులతోనే గాని మరి ఎవ్వరితోడను ఆమెరికావారు చర్చింపవలదు. అట్లుగాక యక ముందుగాని యిప్పుడుగాని జర్మనునిరంకుశత్వంతోనే చర్చింపవలసి వచ్చినదో ముందుగా వారు సంపూర్ణముగా లొంగిపోవలెనయే మేము కోరుటవిధి. ఇట్టి ముఖ్యవిషయమును స్పష్టముగా తెలుపకుండా దానిన లాభములేదు. కాన మీరు మరల నామాటలకు విశ్వసించురని సమ్మేదన.

(సం) రాబర్టు లాస్సింగు.

లండన్, అక్టోబరు 18:— పూర్వపు అధివేశముల మంత్రి క్రియరు వాషింగ్టన్ లో నుండుముల మంత్రిగ నియమించబడిరి తెలియచున్నయది.

ప్రెసిడెంటు ప్రత్యుత్తరమును జేసుట మార్చించుట

లండన్, అక్టోబరు 24:— విషయముండితంతి యిల్లు వచ్చినది:— ఆస్ట్రీయనులకు విల్సన్ గా గంపిన లేఖ జరులకు ఆపరిమిత నుదమును కలుగజేసిరి. వీరిపుకు జక్ ప్రభుత్వమును గోరుచున్నాడు. ప్రేమకండి హంగరీ సేనలు ఎరలివలయునని గూడ కోరుచున్నాడు.

జర్మనీతో ప్రత్యేకపు లేఖలు.

లండన్, అక్టోబరు 25:— యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రేమనా రింత వరకు ప్రత్యేకముగ జర్మనులతో రాయబారులను జరిపిరి. ఇకమీదట మిశ్రచందరి వారును, యునైటెడ్ స్టేట్స్ వారును కలసి కార్యచరములన్నిటిని నిర్వహించెదరు.

టోలెన్సు

శత్రువులు వెనుకకు తిరుగవలసినప్పుడు

లండన్, అక్టోబరు 24:— సర్వము పత్రికలు ఇల్లు తెలుపుచున్నవి:— రెనానరంగమున శత్రువులను వెనుకకు మరలన నుట జేసినారు. మొరనానడికి ఇదవరకు దాటి వారము. ఉత్తరముఖముగ ముందు కేసినారు. 800 మందిని బట్టుకొనిరి. రణరంగమున దంతటను శత్రువులు వెనుకకు పోవుచున్నాడు.

లండన్, అక్టోబరు 25:— తూర్పు రంగము కంటి పరాసులు ఇల్లు తెలుపుచున్నాడు. పరాసు సేనలు సెగోటియో ప్రకటించినవి. తూర్పున రాజంగు స్టాల్సేదగ్గర శత్రునితో భిమును ప్రతిపాతి మొనర్చిరి. సుకాను మ్యాసిపును బట్టుకొనిరి. సివాదెత్త గ్రామమునుగూడ వశమయిగొనిరి. 800 మందిని బట్టుకొనిరి. రణరంగమున దంతటను శత్రువులు వెనుకకు పోవుచున్నాడు.

ఇటలీ

లండన్, అక్టోబరు 25:— నిన్నటిదినము ఇటలీ శివరములనుండి రూటరు విలేజుకు తంతివాడు:— వాతావరణము అనుకూలముగనున్న ఇటలీరంగమున లాభకరముగ నుండరచ్చును.

ఆయా, జాతీయది రాష్ట్రవ్యవస్థకముగూర్చి యొకరి ప్రతి ఒక్కరికి ముగిసిన పరిశ్రమ. దేశములును విదేశములును ప్రభుత్వములందును జాతీయది రాష్ట్రవ్యవస్థకము గుర్తించునదిగానినాదు. జాతీయ దేశస్థిరాస్థిరములు అవి విశేషముగాను మున్నగు వా రేమనెనున్నాడు. అందుచేతను జాతీయదీక్షను బోధించుచున్న ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలను బోధించుచున్న హాంబులవై నున్నది. ఇంకలకు ప్రతి దేశమునకు విశేషముగా ఆంధ్రదేశమునకు దునిటకు వ్యభిక్షాగ్రహణము గొన్న వ్యభిక్షములనుండి జనమునున్నది. ఇట్లు దానిని దేశమున ప్రతిగ్రామమును బోధించుచును అనుచున్నది. ఇట్లుచేయుచు. బోధించుచు. కాంగ్రెసున శత్రుత్వము చేయుటలచేత న్యాయజాతీయ భిక్షము జనులనున్నది. ఆంధ్రదేశమునకు జనులకు గ్రామములందును వ్యభిక్షములందును భిక్షుల చేరించి కళాశాలకు బోధించు ఆంధ్రదేశమునకు బహుముఖము గాక యిది కూర్చున్నాను. సోత్సహులగు యావలములు దేశమునకు సోత్సహులగు వాముల ప్రాధాన్యమును పూర్తిగానుండలేదు. ఇట్లుచేయు జాతీయ కళాశాల యొకరించున్న చున్న దేశమునూర్చు పాదులకు కాదుగా బోధించుచును. ఎట్లుచేతన భారతదేశము నుద్ధరించుచు జాతీయదీక్షము యగును గాని జాతీయదీక్షాభివృద్ధి ప్రజలు చాలిదిగో పనిచేయవలెను. చెన్నపురి సోదరులనుబడి నిరుజ్జలనే ఈ వ్యవస్థమునకు వ్యభిక్షములను చే. చే.

బొంబాయి రాష్ట్రము:—ఈ రాష్ట్రమున పన్నుగ్రామములందు వివక్షనీయతలను ప్రాణనష్టముచేయుచున్నది. సగరములలో వైద్యులచేయవలసిన పనులు చేయవలసినవిగాను, గ్రామములలో వైద్యులు చేయవలసినవిగాను, రోగిని చికిత్స చేయవలసినవిగాను, గ్రామములలో మామూలుకంటె 100 కి 10,20 రెట్లు కొచ్చుగా ప్రాణనష్టము కలుగుచున్నది. కొన్ని గ్రామములలో గ్రామవాసులందరూ వ్యాధిగ్రస్తులుగా నున్నారని గుజరాతు, కతివారు దక్కనులలో నీరీతిగా నున్నది.

బొంబాయి వాణిజ్యసంఘమువారు గాజీకు సంస్కరణముల పట్ల నిన్న సాయంత్రమున ఆభిప్రాయమును తెలిపిరి. ఇండియా కేశవప్రభుత్వమువారికి జేరివిషయములలో సంపూర్ణ అధికారముండవలసినది సంఘమువారి అభిప్రాయము. ప్రభుత్వమునందే ప్రాధాన్యము మార్పులచేయుట జేకాభ్యుదయమునకు తోడ్పడునని వారిద్వంద్వనిశ్చయము. రాష్ట్రప్రభుత్వములలో గలగు మార్పులను చాలవలె నామోదించిరి. కాని కొకాధికారియు ప్రజాపాలనను చేయుట ప్రభుత్వము తగినది సంఘమువారి విశ్వాసము.

ఈమధ్య కాకినాడ స్వరాజ్యసమితియొక్క సాంఘికసభ దుర్గిరాల న్యాయాధికారి రావుపంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగినది. అందు రాబోవు సంవత్సరము సమితి కార్యముల నిర్వహించుటకు దర్బా వెంకటస్వామి ఆధ్యక్షులుగను, పాఠశ్రీ వేంకటరామయ్య ఎల్లాజోన్వల వేంకటేశ్వర్లు గారు కార్యదర్శులుగ నెన్నికొనబడిరి. వాతీయ పార్టీయ సమితి కమిటీచేసిన ధనములో సగము బందరు వాతీయ కళాశాలకును మిగిలినది వాతీయ విద్యాసంఘము వారికిని ఇచ్చుటకు సభలో తీర్మానింపబడినది.

వాతావరణ సితి

1918 సం॥ అక్టోబరు 26-వ తేదీ శనివారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అంతర్గతము 24 గంటలలో	అంతర్గతము 24 గంటలలో	అంతర్గతము 24 గంటలలో	అంతర్గతము 24 గంటలలో	అంతర్గతము 24 గంటలలో
గోపాలపూరు	90.2	69.8	...	80.70	88.28
వాతేరు	88.4	73.2	...	18.42	29.97
కాకినాడ *	92.5	71.4	...	22.24	29.91
బందరు	91.4	70.3	...	28.42	31.25
గుంటూరు	94.9	71.0	...	19.87	28.65
నెల్లూరు	98.4	74.0	...	8.71	19.64
మద్రాసు *	92.1	68.8	...	14.67	26.10
హైదరాబాదు *	92.1	68.8	...	17.61	29.01
అనంతపురము	98.5	65.9	...	12.78	21.14
బళ్లారి	95.1	67.5	...	10.75	17.05
కర్నూలు *	95.2	66.4	...	18.05	28.80
దేవర *	97.5	70.8	...	12.68	25.05
రెంగుళూరు	86.5	69.7	...	22.75	30.25
నెల్లూరు *	94.0	65.6	...	16.61	30.08
నీలము *	97.1	67.2	...	15.48	33.28
కోయంబూరు *	92.4	68.2	...	9.72	15.02

వాతేరు మొదల పొగరేపుచున్నది. వాయుభారము కొంచెముగను బర్మాప్రాంతమునందు ఒక మోస్తరుగా నున్నది. వైయరురేపునం దని క్లిష్టమైనది. దానికి ఈ కారణమునందు వాయుభారమునందు కొద్దిగ తగ్గుదల కనిపించుచున్నది. అది పశ్చిమమునకును, అందుకలన బర్మాయందు ఈదర గాతీవీచి వచ్చుచున్నది. వైయరు రేపునందు ఈదర గాతీ వీచుచున్నది. అక్కడెక్కడ ఈ ప్రాంతమునందు మంద మగ వాయువు వీచుచున్నది. రాజధానియందు సర్వత్ర వాయువు ప్రదులు తప్పియో ముడిముగిసో వీచుచున్నది. 9డిగ్రీల వాడును కనిపించే యొక్కయున్నది. రాత్రివేది ఆరుడిగ్రీల వాడు తక్కువ. వాయువు అక్కడ వీచుచున్నది. దక్షిణపు చిహ్నము తప్ప వచ్చునది. క్రిందవలెయుండు 2 దుర్బలము పడినది. కొన్ని తిరువనంతి పురుషులందు జడలు పడినవి.

చక్కనియందు కాయుచున్నది. 24 గంటలవరకు నల్ల యుండవచ్చును. వైయరు రేపు యొద్ద కలిగిన వాయుభారపు తగ్గుదల పడినది. వ్యాపించియుండెను. ఇప్పుడట్లే జరుగుచున్నది. దక్షిణమునందు కర్మ ముపడవచ్చును. ఈ కారణముగ వ్యాపించియుండెను మాస్పేమియు కలుగదు.

ఆర్. ఎల్. జోన్సు,
వాతావరణ కార్యజ్ఞుడు.

వృత్తాంతములు

భారతదేశ ప్రతికా ప్రతినిధులు గత సోమవారమునాడు ఎడింబరో నగరమునకు వెళ్లినది తెలియుచున్నది.

అనివి నెంటు గారు నవంబరు 2, 3 తేదీలలో గుంటూరుకు వెళ్లి స్వరాజ్యసమితి సాంవత్సరికోత్సవసభకు ఆధ్యక్షత వహించెదరు.

బొంబాయి గవర్నరుగారి సతీతలకము విల్లింగ్టను ప్రభుగారు గోవా త్రైల యువయోగార్థ వెంకటమండరము నిర్వహించుటకు నిశ్చయించినారు.

బరంపురము నివాసులు రావుసాహెబు ఏ. పి. పాత్రోగారు మితవాదుల సభకు చెన్నరాధాని పక్షమున సంయుక్త కార్యదర్శులుగా నియోజింపబడిరి.

మైసూరు మహారాజుగారు ఈ నెల 14వ తేదీ త్రయవరము వెళ్లి హిందూ విశ్వవిద్యాలయ పక్షమున జరుగు న్నాకకసభకు ఆధ్యక్షత వహించురు.

మదనపల్లెలో జ్వరముల బాధ విశేషముగా నుండుట కల్ల వల్లము ప్రీ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల నవంబరు నెల 4-వ తేదీవరకు మూయబడినది.

వివజ్వరము ధిల్లీ:—ధిల్లీలో వివజ్వరము మెచ్చుగా నుండుటలను నవట నవంబరులో జరుగవలసిన సంస్థానాధిపతుల సభ నిలుపబడినది.

పట్టణసహకారసంఘసభ:—రంగూనులో 25వ తేదీ మొదటి సారి వైసభాసమావేశము రంగూను కళాశాలలో జరిగినది. చాలమంది వచ్చిరి.

జేయమహాజనసభాధ్యక్షులకు మదనమోహన మాలగ్య గారు తినివారని బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఆభిలభారతీయసంఘమువారికి నూచించుచున్నారు.

కాద్యయజనసంఘము:—మోల్కెట్లో నీసభ జరిగినది. జేవాలయధ్యక్షుల కలపరిశీలనము గూర్చి చర్చింపబడినది. రాజధాని వికీరీయముగ తెలుపబడినది. రాజకీయముల చర్చింపబడలేదు.

గోదావరి జిల్లాకలెక్టరు రైసుగారు నవంబరు మాస రంభమున ఉపకార వేతనము పుచ్చుకొందురు వారిస్థానే జ్యోతిర్లింగరాయగారు వందలాది కారులుగ నియోజింపబడుదురని తెలియుచున్నది.

ఇద్దరు బంగళీలు మూడువందల పుర్రలనుకలిగి నగలు చేయుచున్నారని అనమానముతో జేతరత్తకళాసమితికింద చార్జీ చేయబడిరి. వారినికలకల్లా వెసిడెంట్ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించి కరియొకకిరూ 150 లు జరిమానా విధించిరి.

డాక్టరు అచ్యుతరావు పంతులుగారు తెంగుళూరు నందు మొన్నటిరాత్రి కీర్తిశేఖరై నారు. వీరి కీర్తి సామర్థ్యములచే మైసూరు ప్రభుత్వమువారి ప్రధాన వైద్యాధికారియగు రాష్ట్రీయసంఘము వైద్యుల వ్యాపించి ప్రజల నాశముచేయుచున్న పురుష వీరంతయు సేవచేసి కీర్తికాయలైరి.

మైసూరు పాలకులసంఘమువారు రాష్ట్రీయ వ్యాపించియున్న వివజ్వరముచే వీడితులైన వారికి సేవచేయుట కెంతయో గమనము చేయుచున్నారు. మహారాజు, మహారాజుగారు సంఘముచేయు సేవకెంతయు సంతసించి దానికి పోషకులుగను ఆధ్యక్షులుగ నుండుట కామోదము చూపినారు.

మొన్న 21 వ-తేదీ రాజమహేంద్రవరమునందు పుర పాలకుల సంఘమునందు ఖాళీపడిన సభ్యుల నియోజనమునకుగాను జరిగిన ఎన్నికలలో గజ్జెల్లి రామచంద్రారావుగారు ఓరుగంటి వేంకట సుబ్బారావుగారు కేలూరి వేంకటరామయ్యగారు నువ్వురపు అప్పలస్వామిగారు రంధి అప్పల స్వామిగారు జయశీలు రై నారు.

అనేక సంవత్సరములు వానియంబడిలోని ఇస్లామియా విద్యాలయమునకు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నుండి ప్రకృతిము ఉపకారవేతనము పుచ్చుకొనిన మహమ్మదీయ విద్యాలయములకు అప్రెహిము క్వారాంటి. ఏ ఎల్. టి గారు వివజ్వరవీడితులై మొన్నరాత్రి హైదరాబాదునందు పరలోక గతులైనది వినుట కెంతయు చింతించుచున్నాము.

కలకత్తా తంతికార్యాలయములోని ఆంగ్లో యిండియను యువోగ్యులు కొందరు బొంబాయినుండి మార్వాడీ కర్తవ్యులకు తంతిచేయబడిన ప్రతిఫలము రవాణాచేయబడకముందే ఇతరులకు చెప్పినందున పోలీసువారు ఉద్యోగులను అరెస్టు చేసిరి. డిప్యూటీ కమిషనరు పాగారు గురువారమునాడు వారిని విచారణజేసి వాయిదా చేసిరి.

మాల్యము ప్రాంతమునుండి వచ్చిన ఇరువురు పురుషులు రంగూను పువీధులలో తిరుగుచుండగా, నెరకో అకస్మాత్తుగా వారివై బడి కొట్టిరి ఒకడు తక్షణమే మరణించెను. ఇంకొకనికి బలమైన గాయములు తగిలి ప్రకృతము వైద్యాలయమునందు చికిత్స నొందుచున్నాడు. వారికిల బాడలేమియు తెలియలేదు.

కాంగ్రెసు లీకు గాయపారములు అంగ్లభూమి కరిగి అచ్చటి ప్రజలకు నునదేకెక్కితే తుల నిజేదించ నీయకుండ అడ్డు వెట్టినందులకు ప్రభుత్వమువారిచర్యను నిరసించు బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు నిన్న సమావేశమై తీర్మానముచేసి దానిని ప్రధానమంత్రిగారికి మోటాగుగారికి బంపిరి.

పూవా నగరమున నెలకొల్పబడిన భండారుకరు సంస్కృత పరిశోధనాలయమునకు దొంతనమువారు దక్కను కలకాల గ్రంథాలయములోని సంస్కృత ప్రాతీకముల నన్నిటిని విచ్చివేసిరి. సంస్కృత గ్రంథముల పరిశోధించి మాత్రమ విషయముల కనుకొనుటకు పరిశోధనా లయమున పనులు జరుగుచున్నవి.

రంగూను జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు బర్మాసాంఘిక సేవా సంఘ సభ్యులు ఎం. ఆర్. బూమిని, మెహతా, ఎస్. పి. మూర్తి, ఎం. కేశవరావుగారు ఓడలమీద సరకుల నెగుమతి చేయుటకు నిరాకరించిన కూలివాండ్రును ప్రాత్యాహ పరిచి రని జేతరత్తక కళాసమితికింద వారిమీద నేర మోపించి రెండు సంవత్సరముల కరిశీక్షను విధించిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు తెచ్చిన నేరము అన్యాయ మైదదయు నిర్దోషుల మనియు, కేశవరావుగారు ముచ్చగుముద్దాయిలు రంగూను ముఖ్య న్యాయాధిపతులకు అప్పిలుచేసిరి. అప్పిలుత్సరలో విచారణకాగలదు. కలకత్తాలోని ముప్రసిద్ధ న్యాయవాదులు చి త్తరంజనదాసుగారు ముద్దాయిలపక్షమున పనిచేయుటకురంగూనుకు వెళ్లుచున్నారు.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్
సం॥ 1874 స్థాపితము. హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.

నిలవసాము 70,00,000 రూపాయలు
ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్ల

రూపాయలు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడెను, ఎంపావమెంటు భీమానిన్న సురక్షితముగు పెట్టుబడి వేరొకటి యుండదు. అందునలన పాలిసీదారునకు వృద్ధాప్యదశయందు వచ్చుక మగు ఆదాయమును సమకూర్చుటయే, గాక పాలిసీదారునికి అకాల మరణ మగునేని అతని కుటుంబమునకు జీవనోపాధియు కలుగును. క్లిరముగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల సౌకర్యముగు మార్గము. (672)

Applicatons are invited from respectable Telugu knowing gentlemen for the post of a Travelling agent for the Telugu districts. Most favourable terms to those who can give guarantee of business.

Apply to:—
P. V. Subramonier,
Ag. Branch Secretary.
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Central Powers

President Wilson's Reply.

Germany's Surrender Demanded.
No Armistice without Surrender.

LONDON, October 24.
WASHINGTON.—The Secretary of State has forwarded through the Swiss Charge D'affaires the following reply to Germany's note—"Having received the solemn and explicit assurance of the German Government that it unreservedly accepts the terms of peace laid down in his address to the Congress of the United States on the eighth of January 1918 and the principles enunciated in his subsequent addresses, particularly the address of the 27th of September, and that it desires to discuss the details of their application and that this wish and purpose emanate not from those who have hitherto dictated German policy and conducted the present war on Germany's behalf, but from ministers who speak for the majority of the Reichstag and for an overwhelming majority of the German people, and having received also the explicit promise of the present German government that the humane rules of civilised warfare will be observed both on land and sea by the German armed forces, the President of the United States feels that he cannot decline to take up, with the governments with which the government of the United States is associated, the question of an armistice. He deems it his duty to say again however that the only armistice he would feel justified in submitting for consideration would be one which should leave the United States and the Powers associated with her in a position to enforce any arrangements that may be entered into and to make a repudiation of hostilities on the part of Germany impossible. The President has therefore transmitted his correspondence with the present German authorities to the governments with which the government of the United States is associated as a belligerent, with the suggestion that if those governments are disposed to effect a peace upon the terms and principles indicated, their military advisers and the military advisers of the United States be asked to submit to the governments associated against Germany the necessary terms for such an armistice as will fully protect the interests of the peoples involved and ensure to the associated governments the unrestricted power to safeguard and enforce the details of the peace to which the German government has agreed, provided they deem such an armistice possible from the military point of view. Should such terms of armistice be suggested, their acceptance by Germany will afford the best concrete evidence of her unequivocal acceptance of the terms and principles of peace from which the whole action proceeds.

Reasons for Safeguards Demanded.

The President would deem himself lacking in candour did he not point out in the frankest possible terms the reason why extraordinary safeguards must be demanded. Significant and important as the constitutional changes seem to be which are spoken of by the German Foreign Secretary in his note of the 20th of October, it does not appear that the principle of a Government responsible to the German people has yet been fully worked out, or that any guarantee either exist or be in contemplation that the alteration of the principle and practice now partially agreed upon will be permanent.

Moreover it does not appear that the heart of the present difficulty has been reached. It may be that future wars have been brought under the control of the German people but the present war has not been, and it is with the present war that we are dealing. It is evident that the German people have no means of commanding the acquiescence of the military authorities of the empire in the popular will, that the power of the King of Prussia to control the policy of the empire is unimpaired, that the determining initiative still remains with those who have hitherto been the masters of Germany.

German Autocracy Unhappily Worthy.

Feeling that the whole peace of the world depends now on plain speaking and straightforward action, the President deems it his duty to say, without any attempt to soften what may seem harsh words, that the nations of the world do not and cannot trust the words of those who have hitherto been the masters of German policy, and to point out once more that in concluding peace and attempting to undo the infinite injuries and injustices of this war, the Government of the United States cannot deal with any but the veritable representatives of the German people who have been assured of a genuine constitutional standing as the real rulers of Germany. It must deal with the military masters and the unscrupulous autocrats of Germany now or if it is likely to have to deal with them later in regard to the international obligations of the German empire, it must demand not peace negotiations but surrender. Nothing can be gained by leaving this essential thing unsaid.—Accept, Sir, the renewed assurances of my high consideration.

(Signed) ROBERT LANSING.

Separate Dealing With Germany Finished.

LONDON, October 25.
WASHINGTON.—It is emphasised in official and diplomatic circles that Dr. Wilson's note means that the United States has finished with separate dealings with the German authorities and future announcements will be of the United States and the Allied Governments acting in concert.

Separate Austrian Peace.

Impossible With the Allies.

LONDON, October 25.
AMSTERDAM.—A telegram from Budapest states that in the Lower House the Premier Wekerle stated that Karolyi's demand for separate peace was

impossible as the Germans were protecting danger points on the Hungarian frontiers. The Austro-Hungarian Foreign Minister was framing a reply to Mr. Wilson's.

Hungarian Situation.

Military Revolution.

LONDON, October 25.
BALE.—Speaking in the Hungarian Chamber the Premier said.—The situation was becoming increasingly difficult and that he would propose to the King that he should form a Government representative of all parties. The Opposition Leader Count Karolyi read a telegram announcing that a Great Regiment at Fiume had disarmed the militia, occupied the principal buildings, captured the authorities, seized the Railway Station and destroyed the lines.

A Socialist Member Released.

LONDON, October 25.
AMSTERDAM.—A Socialist Member of the Reichstag Herr Liebknecht has been released from imprisonment. He was greeted by cheering crowds.

Czechs Overjoyed at President's Reply.

LONDON, October 25.
AMSTERDAM.—A Telegram from Vienna states that Dr. Wilson's note to Austria has overjoyed the Czechs who have now demanded the establishment of Czech Government and the withdrawal of the Hungarian troops from Prague.

Czechs and Hungarians Starving Vienna.

LONDON, October 25.
It is possible that Vienna Food Famine, in regard to which the "Frankfurter Zeitung" describes the systematic starvation of Vienna and the German Territory of Austria by Czech and Hungarians, will compel the Government to recognise the Czech National Council as the Czechs have promised help if the Council is recognised.

Great Britain

Harmony as Regards War Aims.

LONDON, October 24.
In the House of Commons Lord Robert Cecil stated that harmony existed between the United States and other Associated Governments as regards war aims.

League of Nations.

Detailed Scheme to be Drafted.

LONDON, October 24.
Replying in the House of Commons to Mr. David Davies, Lord Robert Cecil stated that the Government were trying to reach an agreement with the Allies and the United States which would enable a detailed scheme for a League of Nations to be drafted.

British Army's Proud Distinction.

First to Break Hindenburg Line.

LONDON, October 24.
Replying to Mr. Houston in the House of Commons, Mr. Macpherson confirmed the fact that the proud distinction of being the first to break the Hindenburg line belonged to the British Army. (Cheers.)

Winter Racing Prohibited.

LONDON, October 24.
Owing to railway difficulties the Government has prohibited winter racing.

General

LONDON, October 18.
HAGUE.—It is officially announced that M. Cremer, Ex-Minister of Colonies, has been appointed Duty Minister in Washington.

LONDON, October 25.
Reuter's correspondent at the Italian headquarters wiring yesterday says: Livelihood on the Italian front is likely to produce developments if the weather holds.

Western Front

LONDON, October 25.—12 55 A.M.
In last night's communique Marshal Haig says. We extended our battlefront this morning northwards as far as the Scheldt at Thiat. Along the whole battlefront between Sambre Canal and the Scheldt we have overcome enemy's resistance. Our advance continued and there was hard fighting in a number of places. On the right the Sixth Division reached the eastern edge of the Bois Leveque and captured Ors. Northwards thereof we are approaching the western outskirts of Mortal Forests and have captured Ribersart. In the right centre of attack we continued to advance successfully in the neighbourhood of Le Quesnoy and captured Poix Du Nord and Les Tuilleries and made progress beyond them towards Englefontaine. The thirty-seventh Division captured Gbignies after a sharp struggle and the enemy are defending determinedly the crossings of Esallion and thereabouts. We secured crossings at Beaudignies which are in our possession. Here vigorous resistance was overcome by New Zealanders who in the locality captured a number of batteries including heavies. The English on the left centre captured Ruesnes and are within a short distance of Le Quesnoy. Valenciennes railway northward of this village. Heavy fighting occurred on the high ground northward of Bermerion which we hold also in the neighbourhood of Vendebies-Sur Exillon. Enemy is still resisting in the latter village. English and Scottish on the left forced crossings of Esallion river between Varchien and Thaint and gained high ground eastward. The Fourth division after hard fighting captured Varchien and Monchaux.

The fifty-first division on the left cleared the enemy from the east bank of the river and advanced to the Western outskirts of Maing in the face of heavy machinegun fire. Hostile resistance was particularly stubborn in this sector. Severe casualties have been inflicted on the enemy. In the course of operations we have captured since October 23rd over seven thousand prisoners and over a hundred guns. We have reached the general line of Sambre Oise canal due eastwards of the Cateau western edge of Mortal Forests, neighbourhood of Le Quesnoy, Vendebies Str, Esallion and Scheldt Canal at Maing. We progressed locally and took prisoners in Valenciennes Tournal sector.

LONDON, October 25.—2 40 A.M.
The Belgian communique says:—Enemy late yesterday attacked our line in the northern parts of Deprivation Canal. Several assaulting columns supported by violent artillery fire attempted to debauch by Troubuis Moeratoizen and Blagerhoek but were repulsed with heavy loss.

LONDON, October 25.
Reuter's correspondent at the French headquarters wiring yesterday says: General Debeney's advance between Oise and Serre threatens to take in the rear the enemy's powerful position based on the Oise which is impassable for tanks. The whole of the enemy's first line has been captured on a front of sixteen miles. Darkness interrupted the attack.

British Aerial Activity.

Factories and Railways Heavily Attacked.

LONDON, October 25.
The Press Bureau announces:—The Independent Force on the night of October 23rd heavily and successfully attacked the factories and railways at Burbach and Saarbrücken dropping five and a half tons of bombs. We also attacked with good results the chemical factories at Mannheim, the railways at Coblenz, and Metz Sablon and near Mainz. One aeroplane has not been located. In addition to enemy machines reported destroyed in yesterday's communique, we brought down one and shot two down out of control.

Seventeen Enemy Machines Felled.

LONDON, October 25.
A British aviation communique says:—We dropped six tons of bombs, brought down thirteen aeroplanes and drove down four out of control. Ten British machines are missing.

British Attack Resumed.

LONDON, October 24, 1 20 P.M.
The attack was resumed on the whole front this morning between the Sambre Oise Canal and the Scheldt. Northward of Valenciennes we cleared the enemy from the Reimses forest, captured Theraubertice and then determined local fighting occurred westward of Tournal without material change in the situation.

Prisoners and Guns Captured.

LONDON, October 25, 12 55 A.M.
Last night's British communique says:—Since yesterday morning we have captured seven thousand prisoners and over a hundred guns. The New Zealanders have captured a number of batteries including some heavies in the neighbourhood of Beaudignies.

The British Victory.

LONDON, October 24.
Reuter's correspondent at British headquarters wiring to-day says:—Yesterday's victory by the Third and Fourth British armies is infinitely greater than is extorted by the big hauls of prisoners and guns. It is merely a question of time before Valenciennes is isolated. The weather is favouring us. The east wind is drying the ground.

Fifteen Divisions Opposed British.

LONDON, October 24.
PARIS.—The correspondent of Hava's agency says that fifteen divisions opposed the British yesterday.

LONDON, October 25, 1 40 A.M.
Last night's French communique says:—On the Oise front we crossed the canal Posita Longchamps. Between Oise and Serre we attacked and made a big advance in spite of resistance south of Origny and Stabunite and north of Villers-Le-Sec. On the right we reached Giffers Cheverrie Road at Farriels farm taking several hundred prisoners.

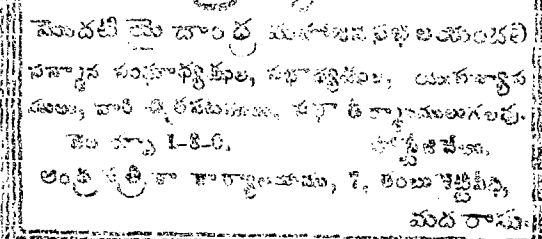
Salonika Front

Enemy Forced to Retreat.

LONDON, October 24.
A Serbian official communique says:—We forced the enemy to retreat on the Rishai front and moved to the west of the Morava river advancing northwards. We took three hundred prisoners.

LONDON, October 25.—1 40 A.M.
The French Eastern Communique says:—The French troops entered Negotin further east the Serbians broke enemy resistance on Razing Stale and captured Maska Mersif and the village of Chevak taking three hundred prisoners. Enemy is retreating along the whole front.

On Wednesday night the Calcutta Police arrested two Anglo-Indian employees of the Central Telegraph Office. It is understood that the men have been charged with supplying sale figures of cotton at Bombay which were telegraphed to the telegraph offices to certain Marwaries before the figures were authoritatively announced, thereby affecting the market price in Calcutta. The accused were placed before Mr. Shaw Deputy Commissioner, on Thursday morning and a further enquiry has been ordered.—A. P.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు

క రో లా.

వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులుగావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గ అయ్యేలాగున గర్భ శోధన గావించును.

1 పౌను, 1 పౌను సీసాలు
సీసా 1-8 వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

**శ్రీ జ రు గా రి
లీవరు టానిక్.**

వైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన క్షాంతి మువలన గలుగు బాధలకును, అలవలకును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికిమించిది. సీసా వెల రు. 1-8-0.

కు ల్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు నెలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. స జో ఫ లి త ము శాశ్వతము.

ఈ సాల్వ్యావ్ డై పెట్టె 1-8 రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. జి. సిట్ అండ్ కో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీవ త్రిక వేరునుదాహరించ గోరెదము

368

AWARDED
GOLD MEDAL

490

IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell

TO

THE WORLD-RENOUNDED
OTTO PARASTAN (REGD.)

Therefore, please just try and enjoy.

Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0

Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.

ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REGD)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize Re. 1, and Postage Extra.
Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.

The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

మలయ చందనము

(1251) పెగోగమునకు మరకము నందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పట్టము లేదు. పిచికారీ మున్నగు కఠినచికిత్సల పనిలేదు. రుచ్యమైన మా మలయచందనము ఎటువు రెలుపు, పచ్చ ఆకు మాడు విధముల పెగోగమును మూడుపూటలలో మార్చును. డబ్బీ 1-8 2-0-0

గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈ అమృతము రక్తమును శుద్ధి చేసి హిర్యమును పెచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్ణోమనము చేసి కృతి కాలి మంటల బోగొట్టును. మెదడును చుట్టచేసి శరీరమునకు రేబును కలిగించును. దీర్ఘాయు, భేదము, కలబొప్పి, బొమ్మకొప్ప మొదలగువానిని తక్కువ నివారించును.

(219) ఆర్థశాన డబ్బీ 1-8 రు. 2-0-0.
వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్రి,
ఆంధ్రప్రదేశ్ కౌమరభూమి, 187, బ్రాహ్మ్య ముఖాను.

వీర కవనరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని వస్తువులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ పంచబడిన రేకులు కొణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతిసందర్భముల నెలవో నాలోచించవలసింది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కొరి సంకేత వానిని పాపాలములో పరధరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

వీరభద్రము. డి రెలయన్న ఫౌండ్రీ

సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తణుకపెట్టె నెం 555 రు,

389

మదరాసు

(వై కాల్వ్యావ్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక వేరు కూడ నుదహరించ గోరుచున్నారు.)

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్
బహుమానముల సనేకములను గడించిన
శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి
గ్రంథములు.

అ మృ త వ లి

అత్యద్భుతమైన నవల. నవరసము లొలుకుచుండును.
వెల 1-4-0.

బు ద చ రి త ము

అవతారపురుషు డగు నీతనిచక్ర మిక్కిలి చువోవార ముగ రచించబడినది. చక్కని శైలి. చంచి అచ్చు వెల 0-8-0.
చిరునామా: ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలముము, తిరుపతి కె.టి. వీధి, చంద్రాను.

**దీ పా వ లి త్వ ర లో
సమీపించుచున్నది.**

బజారులో ధరలు విపరీతముగా పెరుగు చున్నందున, ఆ శా భాగ ము కలుగకుండ మీకు కావలసిన ధోవతులకు అంగవస్త్రములకు, చీరలకు దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొని ముందుగా బాగ్ర తృప్తుడు. ధరల వివరముల పట్టి కొనువాడికి పంపబడును.

స్వదేశీ యిండస్ట్రియల్స్
962 లిమిటెడ్, కంజీవరం.

301 పాశ్చాత్య వేంటటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకానుయూహర కస్తూరిమాత్ర ల విశ్వాదైవము పరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునను అక్షరలొలది సీసాలు విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సిలీకా, మలియన్టీ, గోవా, ఫీజి, విరెండ, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాంతమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకానుయూహర" కస్తూరి మాత్రమే సీసా మీయింటు మన్న యెదల, మాటికి తెచ్చుల సమయమును నిశ్చించి, యెదల పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును. కీలము, కీలవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్గు, గజము నొప్పి, బలహీనత, అవరోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న చిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియూ ననేక రోగములను, ఈ సిద్ధాంతముతో నేననచో వాచ్చర్యముగా పోయి నుండును గలుగును.

వైద్యశాలలో ననేకవిధము లగునట్టియు సుపయోగకరములగు కర్మాటక మూలికలనుండియే యీవధములను తయారు చేయుచుండురు.

రిజిస్టరైన యావ్యాపార శుభములు, ప్రతి సీసాయందు గును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. 260 మూత్రమున సీసా 4 అణాలు మాత్రము.

సీసాలు కొరతనాక తెప్పించుకొనుటకు అవచ్చునోకరి మా 1-8-0
12. సీసా లోకానుయూహర 2-12-0
25. సీసా లోకానుయూహర 5-0-0

సమస్త రోగములకు మాత్రమే అయ్యెల్ల డియ సిద్ధాంతములు బోగవును.

వివరము: శ్రీ సీతారామమన వైద్యశాల, మదరాసు.